

ලාස් වේගාස් සමූලඝාතනයේ සමාජ ව්‍යාධිවේදය

The social pathology of the Las Vegas Massacre

2017 ඔක්තෝබර් 3

20,000කට අධික ජනකායක් සහභාගී වූ ලාස් වේගාස් හි එලිමහන් සංගීත ප්‍රසංගයක් හදිසියේ ම යුද කලාපයක් බවට පරිවර්තනය ව අවම වශයෙන් පුද්ගලයින් 59 දෙනෙකු මියගොස් 527 දෙනෙකු තුවාල ලැබීමේ සිදුවීම අශිෂ්ට අපුද්ගල පුවත්ඛණ්ඩයේ තවත් පිපිරීමක් සලකනු කරයි.

වෝදිත තුවක්කුකරු, ස්ටෝප් පැඩොක්, අර්ධ ස්වයංක්‍රීය ආයුධ කීපයක් භාවිතා කොට -එක් ආයුධයක් සඳහා ඩොලර් 40 කට පමණ මිල දී ගත හැකි බම්ප් ස්ටෝප් ලෙස හඳුන්වන උපකරණයක් ඇඳා ගැනීමෙන් මෙම ආයුධ පූර්ණ ස්වයංක්‍රීයත්වයට හරවාගෙන තිබුණි- මැන්ඩලේ බේ කැෂිනෝ හෝටලේ පරිශ්‍රයේ 32 වැනි මහලේ ඔහුගේ මානසික ගැලපෙන දෘෂ්ටිකෝණයේ සිට අසරණ ජනකාය මත වෙඩි වරැසාවක් එල්ල කර ඇත. මෙම උමතු ප්‍රහාරයට පසුව ඔහු ද සිය ජීවිතය නැති කරගත්තේ ය.

මිනිත්තුවකට වෙඩිමුර 100 ක පමණ මිලිටරි පරිමාණයක වෙඩි තැබීමේ ක්ෂේත්‍රයක් පැඩොක්ට ලගා කර ගත හැකි විය. ඔහුට අයත් ආයුධ 20 ක් පමණ සොයාගෙන තිබේ. ඒවායින් වැඩි ප්‍රමාණයක් අතිරේක පතොරම් සහිත අධි බලැති අර්ධ-ස්වයංක්‍රීය ඒවා විය. වෙඩි ප්‍රහාර නිකුත් වූ පලමු මිනිත්තුවේ ම උම් නැගීමේ සංඥාව මගින් කාමර 3,300 දැවැන්ත හෝටලයක් පිරා සොයනවාට වඩා පඩොක් ස්ථානගත වී සිටි තැන ක්ෂණිකව සොයා ගැනීමට පොලීසියට පහසු කල අතර එයින් පෙන්නුම් කෙරෙන කරුණක් වන්නේ එසේ නොවුණේ නම් මරණ හා තුවාල සිදුවීම් වඩා වැඩි විය හැකි බවය.

තුවක්කුකරුගේ චේතනාවන් නොදන්නා අතර ඔහුගේ අනන්‍යතාව මෙම මිනීමරු ගමන් මගට ඔහු ඇඳ වැටුණේ කෙසේද යන්න පිලිබඳව කුඩා ආලෝකයක් විහිදුවනු ලබයි. පැඩොක්ට වයස අවුරුදු 64 ක් විය. ඔහුගේ මිතුරිය සමග සැපපහසු නිවසක් බෙදාහදාගෙන විසූ අතර සමහර වාර්තා අනුව මූල්‍යමය වශයෙන් තත්වය යහපත් විය.

ඔහුගේ සොහොයුරන්ගෙන් අයෙක් විස්තර කලේ පඩොක් නිශ්චල දේපල හිමි බහු-මිලියනපතියෙක් ලෙස ය. ඔහු සතුව ගුවන් නියමු බලපත්‍රයක් තිබූ අතර කුඩා ගුවන් යානා දෙකක් ද හිමි ව තිබිණි. දන්නා පරිදි කිසිදු දේශපාලනික හෝ ආගමික කන්ඩායමක් සමග ඔහුට කිසිදු සම්බන්ධයක් නොතිබිණ.

මානසික රෝග පිලිබඳ පවුල් ඉතිහාසයක් තිබේ - පැඩොක්ගේ පියා, රිචර්ඩ් හොස්කින්ස් පැඩොක්, බැංකු කොල්ලකරුවෙක් වන අතර ඔහු මනෝ ව්‍යාධිකයෙක් ලෙස විකිත්සාවට ලක්ව ඇත. ඔහු දශකයකට ආසන්න කාලයක් එල්බ්අයි හී හයානක අපරාධකරුවන් 10 ලැයිස්තුවේ සිට ඇත. නමුත් ස්ටීවන් පැඩොක්ට වයස අවුරුදු හතෙන් පසු තම පියා සමග කිසිම සම්බන්ධයක් නොතිබුණි. ඔහුට මානසික රෝගයක් පැවති බව හෝ ඒ සඳහා යම් ප්‍රතිකාරයක් ලබාගත් බවට වාර්තා වන්නේ නැත.

සැබැවින් ම මෙබඳු වෙඩි තැබීම් සියල්ලේම පාහේ, මිය යන්නේ සහ තුවාල ලබන්නේ කවීරැන්දැයි තුවක්කුකරු දැන නො සිටියේ ය. ඔහුට ඔවුන් තනි තනි පුද්ගලයන් නොවේ. පැඩොක් උටුවේ පහල පොදි වී සිටින සංගීතප්‍රසංග ලෝලීන් තමන් හා සමානව ජීවත් වන මිනිසුන් ලෙස නොව විනාශ කිරීමට නියමිත වස්තූන් ලෙස ය. වෙඩි පහරට ගොදුරුවූවන් වෙඩිකරුවෙකුගේ අපාලිත සහ අපුද්ගල වෛරයේ අභමිඛ ඉලක්කය. ඔවුන්ගේ ඉරනම පිලිබඳව මෙන්ම ඔවුන්ගේ ජීවත්ව සිටින පවුල් සහ මිතුරන් ජීවිත කාලය ම විඳින වේදනාව පිලිබඳව ඔහු අසංවේදීය.

පැහැදිලිවම, මෙය සාමාන්‍ය පුද්ගලයෙකුගේ ක්‍රියාවක් නොවේ. කලින් මානසික රෝගයක් පෙන්නුම් නොකල ද මානසික රෝගයක යම් ස්වරූපයක් පැඩොක්ගේ අපරාධයට සම්බන්ධ විය යුතුය. එහෙත් නිසැකව ම මෙම හයානක සිදුවීම තුළ සමාජීයව උත්තේජිත සංරචකයක්ක් පවතී. මෙවන් සිදුවීම් නිතර සිදුවීම හුදෙක් තනි පුද්ගල ක්‍රියා සහ පුද්ගලික ක්‍රියා අනුසාරයෙන් පැහැදිලි කල නොහැකිය. ලාස් වේගාස් සමූලඝාතනය යනු

ගැඹුරින්ම විත්තපීඩාවට ලක්ව ඇති සමාජයක සමාජ ව්‍යාධිවේදයෙන් පැනනගින සුවිශේෂිත ඇමරිකානු අපරාධයකි.

රටෙහි මහා ජන ඝාතනයන් පිලිබඳ මෙම නවතම කතාවේ සමාජ සන්දර්භය කුමක්ද? පසුගිය වසර 27 පුරා එක්සත් ජනපදය යුද්ධය වැඩි හෝ අඩු වශයෙන් නොකඩවා පවත්වාගෙන යනු ලැබ තිබේ. එක්සත් ජනපද ආන්ඩුව, මැද පෙරදිග, ඇෆ්ගනිස්ථානය සහ අප්‍රිකාව තුළ මිලියන ගනනාවක් ජනයා බෝම්බ, වෙඩි උන්ඩ සහ ඩිරෝන් යානා මිසයිල මගින් සමූලඝාතනය කිරීම සඳහා ඉලක්ක කර තිබේ. මෙම යුද්ධ, ඇමරිකානු සංස්කෘතියට ගැඹුරින් කාවැදී ඇති අතර, විනුපට, රූපවාහිනිය, සංගීතය සහ ක්‍රීඩාවලින් පවා නිමක් නැතිව වර්තනාවට බඳුන් කරනු ලැබේ.

ඇමරිකානු ඉතිහාසයේ ඕනෑම පූර්ව යුගයක් ඉක්මවා යන පරිමාවකින් ආර්ථික අසමානතාවය වර්ධනය වීම මගින් මිනිස් ජීවිත මූලමනින්ම පිලිකුලට ලක් කරන හා නොතකා හරින සංස්කෘතියක් එක්සත් ජනපදයේ සමාජ සම්බන්ධතා තුළින් සංලක්ෂ්‍යය වී පවතී.

එක්තරා විස්තරයක් මෙසේ පවසයි: ඇමරිකානු ඉතිහාසයේ දරුනුම වෙඩිතැබීම් පිලිබඳ වාර්තාවලින් මාධ්‍යය පිරී තිබුණ දිනයේ දී, කොටස් වෙලදපොළ ඩව් ජෝන්ස් කාර්මික සාමාන්‍යය හා අනෙකුත් දර්ශක සඳහා නව වාර්තා තබමින් ඉහලට යන එහි නිර්දේශ ගමන දිගටම පවත්වාගෙන ගියේය. සංගත ඇමරිකාව හා ඉතිහාසයේ සුපිරි පොහොසතක් සඳහා දැවැන්ත බඳු කප්පාදු උමිප් පරිපාලනය විසින් පෙරට තල්ලු කරනු ලබනු ඇතැයි යන අපේක්ෂාවෙන් වෝල් විදිය ජය පැන් බොයි.

නිරන්තර යුද්ධය හා ගැඹුරු වන සමාජ අසමානතාවය මගින් ඇමරිකානු සමාජයට සිදු වූ හානිය, ලාස් වේගාස්හි වෙඩි තැබීම් වැනි නිමක් නැති සිද්ධි මාලාවක් තුළ ප්‍රකාශයට පත් වෙමින් තිබේ. ලෝකයේ ජනගහනයෙන් සියයට 5 ක් පමණක් සහිත එක්සත් ජනපදයේ සමූහ වෙඩි තැබීම් ප්‍රතිශතය සියයට 30 කි. එවන් භීෂණයන්හි පරිමාව වැඩිවෙමින් තිබේ: ගොදුරු වූවන්ගේ සංඛ්‍යාව ඉහල යාම අතින් ගත් කල දරුනුම සමූහ වෙඩිතැබීම් හතර මෙන්ම, දරුනුම හතෙන් හයක් වාර්තා වී තිබෙන්නේ 2007 න් පසුව ය.

අභාග්‍ය සම්පන්න ලෙස එක්සත් ජනපදය තුළ යලි යලත් සිදු කෙරෙන එවැනි ප්‍රචන්ඩත්වයන් පිලිබඳව කම්පනය හා තැනිගැන්ම පිලිබඳ දක්වන ප්‍රකාශයන්ට වඩා යමක් කිරීමට සංගත මාධ්‍ය

පන්ඩිතයෝ හා රාජ්‍ය නිලධාරීහු අසමත් වූහ. සඳුදා උදෑසන හිස් හා කුහකත්වය ප්‍රකට කල ප්‍රකාශ මගින් ජනාධිපති උමිප් පෙන්වූයේ එවැනි කට පාඩම් කරගත් ප්‍රකාශන තෙපෙලීමට පවා ඔහු අසමත් බවයි. "ගුද්ධ ලියවිල්ල අපට උගන්වන දේ" යන වචන සමග වාක්‍යයක් ඔහු ආරම්භ කරන විට ව්‍යාධික බොරැකාරයෙක් සහ කැත වචන කියන නාර්ද්වේෂයෙකු කිසිවෙකුට බැරැරැම් ලෙස සැලකිය හැක්කේ කෙසේද?

ලාස් වේගාස් හි ඝාතන "පිරිසිදු නපුර" යැයි ඔහුගේ මුග්ධ ප්‍රකාශයේ ගුණාංගීකරනය මගින් කිසිවක් පැහැදිලි නොකෙරේ. සහි දෙකකට පෙර එක්සත් ජාතීන්ගේ සමූලුවේ කතාවක් පවත්වමින් න්‍යෂ්ටික අවි භාවිතා කොට උතුරු කොරියාවේ මිලියන 27 ක වැසියන් දවා අලු කරන බවට තර්ජනය කල උමිප්ට ම එය විස්තර කර ගත නො හැකිය. කෙසේ වෙතත් සදාකාලිකව ම වාටු බස් දොඩන සීඵන්ඵන්, ලාස් වේගාස් පිලිබඳ ඔහුගේ රූපවාහිනී ප්‍රකාශනය විස්තර කලේ "නිරවද්‍ය ඉදිරිපත්කිරීමක්" ලෙස ය.

පුළුර්ටෝ රිකෝ සඳහා අනුකම්පාව පෑමේ ව්‍යාජ දර්ශන සහ රට සමානව වේදිකා සකසා ගැනීමෙන් දවසකට පසුව, උමිප් බදාදා ලාස් වේගාස් බලා යන්නේ ය. ව්‍යසනයේ දී ෆෙඩරල් ආන්ඩුව දුර්වල ලෙස ක්‍රියාත්මක වීම පිලිබඳව නිර්භයව විවේචනය කල ප්‍රාදේශීය ආන්ඩු නිලධාරීන් සමග ඔහුගේ ටීටීටී ආරවුල ගෙනයන අතර ම මරියා සුලි කුනාටුවෙන් සිදු වූ විනාශය ද ඔහු නරඹනු ඇත.

එක්සත් ජනපද ආන්ඩුව 9/11 ප්‍රහාරයෙන් පසුව ගත වූ වසර 16 තිස්සේ "ත්‍රස්තවාදයට එරෙහි යුද්ධයක්" යනුවෙන් කියාපාන්නක යෙදී ඇති කාලය තුළ සාමාන්‍ය වශයෙන් වසරකට එක් ඇමරිකානු ජාතිකයෙකු විදේශීය ත්‍රස්තවාදියෙකු විසින් ඝාතනය කර තිබේ. එම කාලය තුළ ම ඇමරිකානුවන් අවම වශයෙන් 10,000 ක සංඛ්‍යාවක් සෑම වසරකම ඇමරිකානුවන් විසින් ඝාතනය කරනු ලැබ ඇත. වර්ජිනියා ටෙක්, නිව්ට්‍රින්, ඔර්ලැන්ඩෝ සහ දැන් ලාස් වේගාස් වැනි සමූහ වෙඩි තැබීම්වල දී එම කාල පරිච්ඡේදයේ සියලු ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාරයන් මෙන් හය ගුණයක් ඇමරිකානුවන් ඝාතනය කර තිබේ.

ලාස් වේගාස් බේදවාචකය පිලිබඳ වැඩිදුර විමර්ශන කටයුතු අත්‍යවශ්‍යය. නමුත් නිසැකව ම එක් නිගමනයකට එළඹිය හැකි ය: මැන්ඩලේ බේ හෝටලයෙන් පිටත පසුගිය ඉරිදා රාත්‍රියේ සිදුවූ දෙයින් ප්‍රකාශිත වන්නේ ඇමරිකානු සමාජයේ ගැඹුරු රෝගාබාධයකි.

පැට්‍රික් මාර්ටින්